

Българска

Издание
на Съюза
на лесовъдите
в България

ГОРА

ISSN 1312-7055

Брой 1 (55), год. XII, януари 2016 г., София 1303, ул. "Антим I" №17

www.bulgarian-foresters.org

e-mail: bggora@abv.bg

Отчет за дейността на Съюза на лесовъдите в България през 2015 година

*Доклад на председателя на СЛБ проф. Иван ПАЛИГОРОВ
пред Общото събрание*

Сред резултатите от дейността на ръководството на Съюза през изминалата година трябва да се открийт усилията за запазване на единството на колегията, които ще продължат и през следващата година.

Важен акцент от дейността ни през изминалата година е активното ни участие в работата за приемане на промените в Закона за горите, дългоочакваната Наредба № 18 за инвентаризацията и планирането, както и промените в подзаконовата нормативна база. На срещите на работните групи представителите на СЛБ защитаваха позицията на колегията от регионалните съвети и дружествата по места. След като бяха информирани на различните етапи от работата чрез интернет страницата или изпратените текстове, колегите от регионалните дружества изпратиха предложения и бележки, които своевременно бяха препращани в работната група, но за съжаление не бяха отчетени или дискутирани.

На второ място бих искал да спомена напрежението в колегията, породено от поредните кадрови промени както в регионалните дирекции по горите, така и в държавните горски предприятия и техните териториални подразделения. С декларацията на Управителния съвет изрази позицията срещу кадровите промени, особено продиктуваните от политически или лобистски интереси, най-вече на местно ниво, свързани с предстоящите местни избори. Посочваме само два от

случаите, които утвърдиха авторитета на СЛБ и за които колегията е информирана от страниците на в. "Българска гора" - възстановяването на работа на инж. Марко Запнев и преместването на инж. Ангел Куков. Ръководството на Съюза проведе няколко срещи по тези въпроси с министъра и зам.-министъра на земеделието и храните, с ръководството на Изпълнителната агенция по горите, с директорите на държавните горски предприятия. Необходимо е да отстояваме позицията си за повече прозрачност. При информация от ръководството на ИАГ за обявените конкурси трябва да се реагира незабавно на местно и регионално ниво, както постъпиха колегите от Благоевград и Велико Търново в посочените случаи. Това е уверена стъпка към откритост и последователност в защита на професионализма на колегите.

На трето място, напрежението в колегията от регионалните дирекции по горите, предизвикано от недостиг на финансови средства, остарелия автомобилен парк и несъответствието в заплатите на заетите. В особено тежко положение са горските инспектори, средствата за чийто заплати и униформено облекло не съответстват на отговорностите, които поемат в опазването и контрола на дейностите в горите. С мандат от Управителния съвет ръководството на Съюза проведе няколко срещи по тези въпроси с ръководството на ИАГ. На тържествено събрание по случай Сед-

мицата на гората министър-председателят Бойко Борисов пое ангажимент и бяха отделени средства за повишаване на заплатите на най-ниско платените инспектори. Това обаче бе малка стъпка във върнатата посока и не успя да реши проблемите. Нещо повече - в щатното разписание на РДГ остават незаети бройки поради липса на кандидати за освободените длъжности или незаети щатни бройки, за които не се получава бюджет. При тези условия увеличаването на заплатите на заетите от съвместяването на длъжности също не е възможно поради недостатъчен бюджет. Тези въпроси бяха поставени и по време на колегията на ИАГ през декември 2015 г., където бе представена позицията на УС на СЛБ. В резултат на това бе съобщено, че е в ход процедурата за униформирано облекло, освен това ръководството на ИАГ предоставя по един нов високопроходим автомобил на всяко РДГ, а през 2016 г. предстои да бъдат обсъдени идеи за реструктуриране в ИАГ и РДГ.

На четвърто място, продължава наложилата се практика на разпорежданията и прехвърлянето на отговорности по телефона, чрез заповеди, указания и други административни актове както в системата на ИАГ, така и в държавните предприятия и техните подразделения. Това обезсмисля прилагането на приетите вече правила и демотивира колегията поради субективизма в оценката на резултатите.

В обобщение

Бихме могли да се справим успешно с предизвикателствата на тежкото време, в което живеем, с желание, воля, търпение и постоянство както от страна на ръководството на Съюза, така и от отделните дружества и членове. Многократно се поставя въпросът за живота на дружествата по места. Тревожни са сигналите, че те се събират само по повод, не дискутират, не предлагат решения или не поставят въпроси, с малки изключения - когато се отнася до заплатите, до работното облекло, до някоя отнета привилегия, до уволнението на някого или някакви промени в нормативната уредба. Най-често тези неща се споделят без изградена и аргументирана позиция. Много приятно изключение е предложението на колегите от Регионалното дружество във Велико Търново. В общия случай ръководството на СЛБ получава заслужени упреци, че се сеща за хората, когато трябва да се събере членският внос или да се защити някой от уволнение. Необходимо е да се намери същината на проблема - трябва да се промени мисленето и начинът на действие. Ние сме професионална браншова организация по Закона за горите, а членството в СЛБ е доброволен акт и не бихме могли да ограничим желанието на наши колеги да членуват в други организации, ако те в по-висока степен защитават техните професионални интереси.

(На стр. 2)

Ще наемат ли държавните горски стопанства собствени работници?

На стр. 3

Заседание на Управителния съвет на СЛБ

На стр. 5

Туристически атракции в Природния парк "Беласица"

На стр. 8

Вестникът пред новата годишнина

Нашият съюзен орган - вестник "Българска гора", е в началото на 12-ата си годишнина. Изданието ще продължава и през новата 2016 г. да отразява както успехите, така и усилията на лесовъдската колегия за постигане на желания горскостопански напредък в страната. Затова и занаят вестникът ще остане верен на своите традиции да следва мандатната програма на Съюза на лесовъдите в България и да бъде трибуна за обсъждане на проблеми и предложения, свързани с развитието на горскостопанската наука и практика, да помества мнения и позиции по различни въпроси, вълнуващи българските лесовъди.

Вестникът ще продължи във всеки брой да представя нови книги, да отбелязва кръгли годишнини на колеги, които са допринесли и все още допринасят за издигане на авторитета на лесовъдската професия, на изтъкнати дейци на лесовъдската практика, на образованието, на науката и на изследванията в областта на горското стопанство. Ще продължим да запознаваме нашите читатели с постижения в ежедневната работа по изпълнение на различните мероприятия в горския отрасъл за правилното стопанисване, ползване и опазване на нашите гори, за съхраняване на биологичното разнообразие и защитените горски територии.

Съюзният орган в. "Българска гора" ще бъде отворен към всички, които обективно посочват недостатъците в стопанисването и опазването на горите. Ще отделя място за критични бележки, които се отнасят за всякакви действия, които противоречат на горската наука, горското законодателство и принципите на модерната европейска горска политика и практика.

Ще продължи да поддържа по-близки, а още по-добре - и непосредствени контакти, с регионалните структури и дружествата по места при списването на вестника и разнообразяването на неговото съдържание. Надяваме се, че и в бъдеще, както и досега, ще бъдем подкрепяни не само материално, но и с активно сътрудничество при издаването на вестника от всички, които милеят за горите и горското дело у нас.

Инж. Богдан БОГДАНОВ
главен редактор на в. "Българска гора"

Отчет за дейността на Съюза на лесовъдите в България през 2015 година

(От стр. 1)

Как бихме могли да мотивираме колегите? Кои са правилните действия за решаването на най-важните проблеми?

Заслужава си да се обсъжда отново въпросът за промени в Закона за горите и за самостоятелност на горското ведомство. Това би било предпоставка за решаване на доста от най-наболелите проблеми, като се започне от заплащането и се стигне до разпределението и аргументирането на функциите на специализираните публични институции в условията на променената нормативна рамка, в променената вече демократична среда. Много от функциите на ДГС и ДЛС бяха прехвърлени в РДГ и колегите там са претоварени. Вероятно за повечето отговорности заплатите в РДГ са ниски, но колегите трудно го аргументират. За съжаление на регионално и местно ниво все по-често се задълбочава личностното противопоставяне, вместо да се търси диалог и колегиялност. Много силно се е настанил страхът, безверието във възможността отделният колега да постави и изведе един въпрос до конкретно решение. И още нещо - желанието за професионално израстване и усъвършенстване бе оставено в ръцете на всеки от нас. С работата по някои проекти, особено в последните години, се възстанови практиката служителите да се обучават, да повишават равнището на владее на чужди езици, както и компютърните си умения.

Ръководството на Съюза е убедено, има воля и желание за промени, за повече прозрачност и откритост в дейността на всеки от нас, на дружествата и на организацията.

Отчетът на СЛБ бе обсъден, допълнен с резултати от дейността на отделните дружества по места, бяха отразени критичните бележки и въпроси. Публикуването му на страниците на вестник "Българска гора" е открит повод и предпоставка да се усъвършенства нашата бъдеща дейност.

По-важните резултати в изпълнението на задачите и за характеристиките на напредъка в постигането на поставените в Мандатната програма цели:

На първо място, отстояване на провеждането на дългосрочна научнообоснована горска политика. Тук основен приоритет бе работата по разработване и приемане на промените в Закона за горите (2011), както и на най-неотложните промени в подзаконовата нормативна

база. Приета и публикувана бе очакваната наредба за инвентаризация и планиране. Представители на СЛБ участват в изработването на новия национален FSC стандарт. Страниците на в. "Българска гора" и интернет страницата на СЛБ са отворени за публикуване на мнения, становища и дискусии. За съжаление активността е ниска, което вероятно се дължи на съмнението на колегите, че предложенията им ще бъдат отчетени, или опасенията, че е възможно да бъдат уволнени.

На второ място, трябва да се отчете работата по утвърждаване на авторитета на организацията. През тази година членовете на СЛБ продължиха своето участие с активна гражданска позиция в провеждането на реформата в горското стопанство. Тя се изразяваше както в дейността на ръководството с представените становища и декларации, множеството участия в работни групи, консултативни съвети, проведени разговори и срещи с ръководството на ИАГ по всички въпроси, засягащи устойчивото развитие и умножаването на горското богатство на България, така и в неуморната работа на хората по места в РДГ и ДГП. Добрият диалог на ръководството на СЛБ с ръководството на МЗХ, ИАГ и нейните поделения и специализирани териториални звена помогна успешно да се проведе процедурата за избор на лесовъд на годината, като наградите на спечелилите бяха връчени от министъра на земеделието и храните Десислава Танева на тържественото събрание за откриването на Седмицата на гората в София.

На трето място, ще спомена усилията за постигане на по-голяма прозрачност на дейността на СЛБ и за подобряване на информираността и връзката с членовете на организацията и с лесовъдската колегия. Интернет страницата на Съюза се поддържа на добро ниво, за което заслугата е изцяло на д-р инж. Анна Петракиева. Какви са проблемите тук? Освен новините за дейността на ръководството и УС на страницата липсват новини за дейността на регионалните и местните дружества. Страницата служи предимно за информация, но не се превърна в място за дискусия, за въпроси, мнения, експертни коментари. Това поставя въпроса тя да бъде обслужвана от членове на УС с компютърни умения, но и експерти в областта на лесовъдската професия, с владее на английски език, за да поддържа страницата на два езика. Трябва да се има предвид и конкуренцията на социалните мрежи и страниците на

други сродни организации или информационни интернет портали, които бяха създадени в последно време.

Продължи работата за пропагандиране на историята и традициите на горското дело у нас. Продължи издаването на вестник "Българска гора". Най-трудните за решаване въпроси тук са свързани с провеждане на абонаментната кампания и своевременната подготовка, отпечатване и изпращане на всички броеве на вестника до абонатите. С доста усилия вече получаваме повече актуални и дискусийни материали за публикуване. Заслугата е на главния редактор инж. Богдан Богданов, на колегите от редакционния съвет, лично на инж. Борис Господинов, както и на секретаря на СЛБ - инж. Борислав Божов.

В изпълнение на препоръки на членовете на УС за предприемане на действия за преодоляване на негативния образ на колегията ръководството на СЛБ участва в срещи с журналисти по време на Седмицата на гората. Постигнато бе споразумение за стартиране на поредица от радиопредавания за българската гора по програмата "Христо Ботев" на БНР, в рубриката "Радиоенциклопедия". Бяха излъчени пет предавания през октомври, посветени на състоянието на българската гора, създаването на горската служба, залесяването и борбата с ерозията и пороите в България, значението на гората за обществото, създаването на лесопарковете - "Хисарлъка" край Кюстендил, "Аязмото" край Стара Загора, "Стратеш" край Ловеч, "Липник" край Русе, "Кенана" край Хасково, началото на Празника на залесяването, постиженията на науката за гората, развитието и утвърждаването на средното и висшето лесотехническо образование в България, методите на стопанисване на горите, лесовъдските системи, видовете сечи, незаконните практики и посегателства върху горите, укрепяването на водосборите на реките и чашките на язовирите, постиженията на ловното стопанство. В поредицата от интервюта взеха участие доц. Георги Костов - зам. министър на земеделието и храните, инж. Тони Кръстев - изпълнителен директор на ИАГ, инж. Дамян Дамянов - директор на ЮЗДП - Благоевград, инж. Василий Маринковски от ЮЗДП, инж. Здравчо Тодоров - директор на РДГ - Кюстендил, инж. Иван Гергов - директор на РДГ - Благоевград, проф. Милко Милев - декан на Факултет "Горско стопанство" в ЛТУ, инж. Иван Недков - директор на СЦДП - Габрово, инж. Николай Николов -

директор на РДГ - Велико Търново, проф. Пенчо Пенчев - областен управител на Велико Търново, инж. Севдалина Димитрова - директор, и инж. Виктор Михайлов - зам.-директор на РДГ - Русе, инж. Петров - представител на "Лигнум холдинг" - България, инж. Северина Крумова - управител на "Общински гори" в Община Сливо поле. Автор и водещ на предаванията бе Елена Кортел - старши редактор в програма "Христо Ботев".

На своето заседание УС на СЛБ продължи инициативата за Седмицата на гората да се почистят и обновят паметните знаци - чешми, плочи и паметници на бележити колеги лесовъди. Регионалният съвет на СЛБ във Велико Търново, заедно с РДГ, отбеляза 135 години от създаването на регионалната горска служба, като бе открит паметен знак в близост до с. Арбанаси. Съвместно с ръководството на СЦДП в двора на разсадника в ДГС - Свищов, бе открит паметник на основателя на горското дело в този край - Димитър Киров Първулов, в чест на 125-годишнина от създаването на разсадника. Бе отбелязана 100-годишнината на горската служба в Благоевград. В тържествата за Седмицата на гората пред Мемориала на лесовъдите в ЛТУ бе отдадена почит към всички лесовъди, изпълнявали своя служебен и граждански дълг за опазване на горското ни богатство.

Продължи работата на представители на СЛБ с подрастващите, с местните НПО и гражданите. Бяха дадени много интервюта и предоставени материали за публикуване в централни и местни медии. В много регионални съвети бяха организирани съвместни инициативи с училища и се проведоха конкурси за детска рисунка, организираха се залесявания и други. Действията все още са концентрирани в най-голяма степен около Седмицата на гората. Добрите практики за връзки с обществеността, с медиите и непрекъснат обмен на информация трябва да се налагат по-широко, като това би повишило прозрачността и би възстановило доверието на обществеността към дейността на лесовъдската колегия за опазване и умножаване на горското ни богатство. В тази връзка в периода от 19 до 23 октомври 2015 г. на територията на УОГС - Юндола, за първи път в България се проведе обучение "Горска педагогика - екологично образование за гората". Обучението бе организирано в сътрудничество между МЗХ, ИАГ, СЛБ и Съюза на европейските лесовъди (СЕЛ), с финансовата подкрепа на ЮЦДП -

Смолян. Лектори на обучението, по покана на Съюза на лесовъдите в България, бяха Томас Башни и Волфганг Швейгхофер - експерти в областта на горската педагогика от Министерството на земеделието, горите, екологията и управление на водните ресурси в Австрия, и проф. Марияна Илиева - преподавател в Лесотехническия университет. Участниците в обучението, представители на регионалните дирекции по горите, държавните горски предприятия и горски стопанства, както и четирима студенти от училището по земеделие и горско стопанство в Дижон, Франция, бяха запознати с основните принципи и похвати при провеждане на образователни програми с деца за представяне на горите и на лесовъдската професия.

Трябва да се отбележи активната дейност на колегите от Дружествата на лесовъдите ветерани от Благоевград, Бургас, Велико Търново, Пазарджик и София, чийто пример може да служи в национален мащаб. И отново да припомним, че има региони в България, в които все още не са организирани дружества на лесовъдите ветерани, което трябва да става по инициатива на регионалните ни съвети.

Продължиха усилията за укрепване на международния авторитет на Съюза на лесовъдите в България. Най-значимото международно събитие, в което СЛБ взе активно участие, бе годишната среща на ръководството на СЕЛ в Полша. В срещата участваха проф. д-р Иван Палигоров - председател, д-р инж. Анна Петракиева - заместник-председател на СЛБ и помощник-секретар на СЕЛ, инж. Севдалина Димитрова и инж. Иван Янев - заместник-председатели на СЛБ, които представиха презентация "Икономика на горското стопанство в планинските и индустриализираните територии", каквато бе темата на семинара в Полша. Отчетено бе, че срещата на СЕЛ през 2014 г. в България, както и научно-практическият семинар "Устойчиво управление на гори при различни форми на собственост", са преминали на високо ниво. Висока оценка бе дадена на СЛБ за разработването и поддържането на новата интернет страницата на СЕЛ, което се осъществи от българска компания и лично от д-р инж. Анна Петракиева.

Като заслуга на СЛБ може да се отчете представянето на Камарата на лесовъдите от Турция по време на срещата за редовно членство. Ръководството на СЕЛ подкрепи кандидатурата на Турция и нейната организация ще бъде приета като редовен член на следващата

среща на ръководството през 2016 г. в Дания.

Друг важен аспект на международната дейност на СЛБ бе приемането на делегация лесовъди от Унгария, които посетиха нашата страна и проявиха интерес към членство в СЕЛ. В посока на задълбочаване на българо-френското сътрудничество в областта на горското стопанство бе и проведоето се през октомври обучение на студенти от Франция, които посетиха нашата страна, за да се запознаят с горскостопанските практики у нас. Гостуването бе организирано по покана на СЛБ със съдействието на Ерве Немоз-Ражо - регионален директор в Националната горска служба на Франция и зам.-президент на СЕЛ. Отзивите от посещенията са много ласкави, за което изказвам благодарност на д-р инж. Анна Петракиева, както и на колегите от регионалните дружества в ЛТУ, Бургас, Велико Търново, Кърджали и СЦДП - Габрово.

В периода от 1 до 3 декември 2015 г. на посещение в нашата страна бе делегация от предприятието "Сърбие шуме" ООД - държавно дружество за управление и стопанисване на държавните гори на Република Сърбия. Гостите бяха запознати с дейността на СЛБ и СЕЛ и бе отправена покана за членство на професионалната организация на лесовъдите от Сърбия в СЕЛ.

Няколко думи и за организационното състояние на СЛБ. Както вече бе споменато, най-тежкият проблем е формалното членство. Вероятно причините са много - от липса на интерес до страх от уволнение. Трябва да се възстанови практиката да се обсъждат всички важни за колегията въпроси, на които да се търсят и предлагат решения. По този начин ще се повиши авторитетът на Съюза, ще натегжи мнението му. Това трябва да стане, като се активизира дейността на дружествата на СЛБ по места, особено на тези, обединяващи работещи в системата колеги, да се открият важните за тях въпроси, на които своевременно да се търсят решения.

В заключение моля в дискусии в дружествата и регионалните съвети да се допълни и обогати този доклад, за да се получи по-пълна представа за дейността на СЛБ в полза на колегията и обществото. Критериите ни трябва да са високи и изискванията ни трябва да отговарят на желанията и очакванията на обществото. Особено що се отнася до резултатите от дейността на лесовъдската колегия за опазване и умножаване на горското богатство на България за бъдещите поколения.

Високо отличие за инж. Емил Ракъджиев

На 8 януари инж. Емил Ракъджиев - член на УС и председател на Дружеството на ИАГ в СЛБ, бе награден със "Златна значка" на Изпълнителната агенция по горите за продължителна работа в системата на горите, образцово изпълнение на слу-

жебните задължения и във връзка с неговата шестдесетгодишна. Отличieto бе връчено от зам.-министъра на земеделието и храните доц. Георги Костов, в присъствието на ръководството на Изпълнителната агенция по горите. Инж. Ракъджиев получи поздравителни адреси от СЛБ и Лесозащитна станция - София.

Наука

Горната граница на гората и естественото възобновяване на смърч

За формиране на горната граница на гората влияние имат много фактори. Тяхното въздействие е комплексно. Съвременната горна граница на гората на много места у нас се счита за занижена, поради причини, свързани главно с антропогенна дейност в миналото, паша на добитък, опожарявания на гори за разширяване на пасищни площи. За разпространението на горите температурните условия се посочват като основен екологичен фактор. Във високите планини горната граница на гората се разполага по-ниско на северните склонове, в сравнение с южните, на които топлинните условия са по-благоприятни за развитие на горска растителност. Факторите, от които се обуславят очертанието и характерът на горната граница на гората у нас, са разглеждани много подробно в книгата "Повишаване горната граница на гората" (Даков и кол., 1980). В този научен труд е уточнен видът на горната граница на гората. Посочено е, че естествената (потенциалната) горна граница на гората може да бъде климатична, ветрова, почвена, орографска или снежна. Сnižаването на горната граница на гората е продължавало векове наред, под-

силвано от случайни неблагоприятни природни фактори, включително лавини, урагани ветрове и други екстремни прояви на климата. Сложно е взаимодействието на антропогенните и природните фактори, които влияят на формирането на горната граница на гората. Силно изредени насаждения на сегашната горна граница на гората могат да се уплътняват чрез различни начини на залесяване и отглеждане.

В този труд е направена характеристика на почвените условия и са анализирани резултати от таксационните проучвания във високопланински насаждения. Освен разглеждането на въпроси за растежа и производителността на дървостои с различен състав около горната граница на гората, изтъкната е и важността на други задачи, които изпълнява горската растителност - защитни, водоохранни, ландшафтни и други полезни функции. Оптималният състав и строеж на насажденията към горната граница на гората има голямо значение за повишаване на продуктивността на горите и подобряване на техните полезни функции. Направено е предложение за класификация по лесопригодност на терените към и над горната

граница на гората. Много голямо е значението на съвременното възобновяване и залесяване на насаждения в тази зона.

Естественото възобновяване при горната граница на гората проучвахме в района на х. "Мечит" в Рила, на 1700-1800 м надморска височина. Това е направено по определена методика, като възобновяването е преченявано по степен, характер, видов състав. Естественото възобновяване на смърча е изследвано под склопа на гората, в нейната крайнина и извън влиянието на дървостоя.

От получените резултати се вижда, че естественото възобновяване на гората е затруднено. Възобновителният процес е бавен в насажденията с висока склопеност. Подраст се появява единично или на групи на отделни просветлени места. Възобновяването на смърча зависи от склопеността, като при 0.9-1.0 липсва, а при склопеност 0.5-0.6 - протича добре. Към горната граница на гората се наблюдава "гнездово" възобновяване на смърча.

При горната граница на гората естественото възобновяване се затруднява под влияние на неблагоприятни климатични условия, забавя се поради недостатъчна топлина и наличие на тревни видове,

затрудняващи поникването на семена, растежа и развитието на подраста. Неблагоприятни фактори за възобновителния процес са слани, късни студове, ранни мразове, мразоизхвърляне. Смърчовите понизи загиват от пряко слънчево греење. На открито подрастът на смърч се настанява в гнезда на смрика или под закрилата на клек.

Характерна особеност на възобновителния процес при горната граница на гората е единичното или групово разпространение на подраста. Това може да се обясни с използване на най-благоприятни микроусловия на средата като незначима почва, настанияване на подраст в смриката, на микроповишения и изгнели пънове при преобладаващи месторастения. При определени условия по естествен път гората възобновява своята горна граница. Възобновителният процес е бавен поради влияние на неблагоприятни климатични условия или други екологични фактори. От голямо значение са извършваните мероприятия за ускоряване на възобновяването при горната граница на гората и за подобряване на нейните многостранни полезни функции.

Доц. д-р Надежда
СТОЯНОВА

Избран е нов ректор на Лесотехническия университет

На 5 януари 2016 г. в Аулата на ЛТУ се проведе Общо събрание на Лесотехническия университет. За ректор беше избран проф. д-р Иван Александров Илиев.

Роден е на 25 юни 1958 г. в София.

През 1983 г. завършва Висшия лесотехнически институт, специалност "Озеленяване".

В периода 1984-1987 г. е редовен докторант, а през 1988 г. защитава дисертация за научна степен "кандидат на селскостопанските науки" (сега "доктор"). От 1988 г. е асистент, от 1995 г. - доцент, а от 2011 г. - професор по генетика и селекция на декоративните растения.

Член е на Академичния съвет на Лесотехническия университет от 1995 година.

От 1993 до 2007 г. е член на Факултетния съвет на Факултет "Горско стопанство и озеленяване", а от 1995 г. до сега е член на ФСФ "Екология и ландшафтна архитектура".

В периода 1999-2003 г. е заместник-ректор, а от 2003 до 2011 г. е председател на Общото събрание на Лесотехническия университет.

Научните интереси и приноси на проф. д-р Иван Илиев са в областта на генетиката, селекцията и размножаването на декоративните растения.

Публикувал е над 110 научни статии в наши и международни списания и в сборници от конференции.

Главен редактор е на международното научно списание

"Propagation of Ornamental Plants" и е член на редколегиата на редица международни списания.

Член е на наши и международни научни и професионални организации.

Проф. д-р Иван Илиев е координатор на ЛТУ по Централноевропейската програма за обмен в университетското обучение (СЕЕРУС) и участник в проект по международната програма "Леонардо да Винчи". Бил е ръководител и участник в над 20 научноизследователски, практикоприложни и образователни проекта.

Бил е член на Специализирания научен съвет по Лесовъдство и екология към ВАК.

Ръководител е на три успешно защитени докторантури.

Специализирал е в Аристотеловия университет в Солун, Гърция, Загребския университет, Хърватия, в Университета в Хироаки, Япония, в Университета "Корвинус" в Будапеща, Унгария.

Бил е ключов лектор и член на научни комитети на много международни конференции. Изнасял е лекции в множество чуждестранни университети.

Награждаван е многократно.

Женен, с едно дете.

Мнение

Ще наемат ли държавните горски стопанства собствени работници?

През 1992 г. работещите по дърводобива преминаха към друг статут на трудови взаимоотношения с горското стопанство - от редовно назначени работници на предприятия към договори с новорегистрираните от тях фирми. Тогава ръководителите, които бяхме на пряка оперативна работа, трябваше да водим дълга разяснителна дейност и да ги "убеждаваме", че това се прави "в техен интерес". Работата бе облекчена, но на администрацията, тъй като отпадна отчитащата присъствие "Форма 76", с всички последващи от нея изисквания и задължения, материалните разходи по пряката издръжка на самия работник и свързаните с него производствени разходи.

През 1999 г., когато производствената дейност бе предоставена на създадени

те държавни горскотърговски фирми, в горските стопанства остана преимуществено контролната дейност.

През следващите двесте години тези фирми бяха приватизирани и с течение на времето по различни причини от 63 фирми в началото сега се броят на пръстите на едната ръка. На тяхно място се нароиха много по-малки, между които се допуснаха и много случайни, далечни от дърводобивната дейност, фирми, които по някакъв начин досега "запушваха дупката".

Работата в тези фирми постепенно се разстройва и се усещат настроения за прекратяване на дейността им. Лицензираните лесовъди, работещи там, все по-често споделят и намеренията си за насочване отново на работа към горските стопанства.

За да се стигне до това положение, определящ фактор се оказа несигурността в работата на фирмите от дърводобивния бранш, която се обуславя от няколко причини.

Първо, невъзможност за осигуряване на достатъчен лесфонд за гарантиране на

целогодишна постоянна работа, което рефлектира върху наетата работна ръка и пълното натоварване на техниката, както и възможностите за подмяната ѝ с нова.

Второ, предвижданите за извършване на добива на дървесина до временен склад (в лесокултурната дейност е по-различен) средства не се осъвременяват всяка година и това несъответствие се оказва в много случаи решаващо.

Предстоящите промени, свързани с подобряване на реда и работата по контрола на цялостния процес по дърводобива, експедицията, транспорта и реализацията на дървесината, както и повишаването на изискванията за работа в гората на територията на вече сертифицираните горски стопанства, освен че са наложителни, ще вменят

на съществуващите фирми и по-големи разходи. Тези разходи не са предвидени нито от една от страните в тази дейност.

В държавните горски стопанства вече се усеща липсата на работна ръка и, макар да се правят някакви плахи опити за наемане на собствени работници, проблемите само ще се задълбочават. А за решаването им са нужни време и средства. "Топката" постепенно се прехвърля в полето на горските предприятия.

Ако някой смята, че проблемите с работната ръка в горите са дискуссионни, трябва все пак да има предвид, че това не са проблеми на утрешния, а на днешния ден.

Инж. Ангел ГЪБОВ
изпълнителен директор на
"Дъбрава" ЕАД - Бургас

Юбилей

Проф. Иван
РАЕВ
на 80 години

Роден е на 04.12.1935 г. в Сопот, Бургаска област.

Завършва лесовъдни науки във ВЛТИ през 1959 година.

Започва работа в ГС - Граматиково, Странджа. Работи като главен инженер и директор на ГС - Панагюрище, и проектант в "Агрорес-проект".

През 1967 г. постъпва в Института за гората при БАН, където последователно развива своята научна кариера - аспирант, научен сътрудник III, II и I степен, ръководител на секция "Горска екология" и директор на института.

Доктор е на селскостопанските науки с дисертация "Изследвания върху хидрологичната роля на иглолистните горски екосистеми в България" от 1990 година.

През 1991-1992 г. е председател на Комитета по горите към Министерския съвет.

Проф. Иван Раев е изтъкнат учен в областта на лесовъдството. Научно-приложната му дейност съдържа множество разработки, внедрени в горскостопанската практика, между които и Националният план за действие за климатичните промени. Неговите публикации са над 170, включително 10 монографии, много научни статии, публикувани в наши и чужди

списания. Участва в редица международни конгреси, конференции и научни срещи. Като ръководител-секция в ИГ укрепва мрежата от екологични стационари и ръководи разработката на нови направления в науката за гората, както и множество научни проекти на Института за гората при БАН.

Като директор на Института за гората проф. Раев допринася за повишаване на авторитета на научното средище чрез организирането на балкански конференции за горите, международни научни сесии и издаване на ново международно списание "Silva Balkanika", на което е създател и първи главен редактор. Преподава в ЛТУ и е гост-лектор в редица университети в Европа и САЩ. Обширна е неговата научно-обществена дейност.

Начело на Комитета по горите проф. Иван Раев е със съществен принос за запазване на целостта на горския отрасъл. Успешно ръководи първите промени в горската политика за преход на горското стопанство към пазарна икономика и възприемане на световните критерии за многофункционално лесовъдство, разширяване на защитените природни територии и разделяне на лесовъдския контрол от стопанската дейност в горите.

Инж.
Димитър
ГАВРИЛОВ
на 80 години

Роден е на 04.01.1936 г. в с. Ковачица, област Монтана.

Завършва висше лесовъдно образование във ВЛТИ през 1959 година.

Професионалният си път започва в Горско стопанство - Балчик, като началник на ГТУ, а по-късно е заместник-директор. Директор на ГС - Балчик, и директор на преобразуването Държавно ловно стопанство "Балчик" става през 1973 година.

От 1991 г. до пенсионирането си е главен директор на РДГ - Варна.

Инж. Гаврилов е изтъкнат лесовъд и уважаван ръководител. Като опитен про-

фесионалист и специалист в областта на горското стопанство има голям принос в създаването на ползащитните горски пояси в Добруджа, в стопанисването и опазването на горите и страничната дейност в горското стопанство. Неоспорима е неговата заслуга за развитието на високоефективна ловностопанската дейност в ДЛС "Балчик".

Като главен директор на Регионалната горска служба във Варна той отстоява и продължава най-добрите традиции в лесокултурната дейност. Своя опит споделя в редица публикации в централния и местния печат.

Съюзен живот

Трансгранично сътрудничество между България и Сърбия

Председателят на Съюза на лесовъдите в България проф. д-р Иван Палигоров взе участие в среща за обсъждане на идеи за проекти за трансгранично сътрудничество между България и Сърбия. От 1 до 3 декември на посещение в нашата страна бе делегация от предприятието "Сърбие шуме" ООД - държавно дружество за управление и стопанисване на държавните гори на Република Сърбия. В състава на делегацията бяха Гордана Янчич - изпълнителен директор по горско стопанство и развитие на дейностите по опазване на околната среда, Александър Василиевич - изпълнителен директор по развитие на бизнеса и разработване на дългосрочни стратегии и планове в горското стопанство, лова и опазване на природата, и Зорана Минич - завеждаща международно сътрудничество и проекти. Домакини на срещите бяха Северозападното държавно предприятие - Враца, и Югозападното държавно предприятие - Благоевград. Организатор на посещението на делегацията и срещите бе доц. д-р Янчо Найденов - директор на Лесозащитната станция в София. В разговорите бе обърнато внимание на проблемите на горите в Западна България, сред които основният е съхненето на иглолистните гори и култури. Съхнене има и в източните покрайнини на Сърбия, което налага необходимостта да се предприемат общи мерки от двете страни и стопаните на гората да имат дългосрочна визия за

Сръбската делегация на посещение в ДПП "Витоша" - София

справяне с този проблем.

Проф. Палигоров запозна гостите с дейността на СЛБ и на Съюза на европейските лесовъди (СЕЛ). Той отправи покана за обмисляне на бъдещо членство на професионалната организация на лесовъдите от Сърбия в СЕЛ.

Интересът на участниците от българска страна бе провокиран от факта, че държавната политика в областта на горското стопанство е поверена на отдел "Природни ресурси" към Сектора за опазване на околната среда в Министерството на земеделието и защита на околната среда. Отделът изпълнява задачи, свързани с: разработване на стратегически документи, планове и програми за научни изследвания за опазване и устойчиво използване на природните ресурси; одобрение на проекти; определяне на мерки за опазване и възстановяване на околната среда; мониторинг на показателите, които включват

наблюдение на изпълнение на устойчиво използване на земите, горите, водните ресурси и рибарството, защитените територии, биоразнообразието, георазнообразието и ландшафтното разнообразие, въздействието на селското и горското стопанство, вода, транспорт, изменението на климата и други дейности върху биологичното разнообразие; одобрения на условията и мерките за устойчиво използване на възобновяеми ресурси - определяне на критерии за устойчиво производство на биогорива от възобновяеми източници; разработване на проекти и изследвания в областта на възобновяемите източници на енергия (вятър, вода, биомаса, слънчева, геотермална енергия); защита на качеството на водите; опазване на въздуха и на озоновия слой; устойчиво използване на възобновяеми ресурси; защита и управление на земята; прилагане на международните конвен-

ции, споразумения, закони и подзаконовни актове, свързани със защитата на природните ценности, защита на въздуха, водата, земята и опазването на околната среда в други сектори; изготвяне на експертна основа за изготвянето на законодателство в тази област. Отделът "Природни ресурси" има вътрешни звена: Група за устойчиво използване на природните ресурси; Група по опазване на водите; Група за защита на озоновия слой и въздуха; Група за защита и мониторинг на земите, рехабилитация и възстановяване на околната среда от въздействието на ерозия и пороци.

Председателят на СЛБ получи покана за посещение в Белград и благодарствено писмо за проведената среща, в което се изразява увереност в бъдещото дългосрочно сътрудничество в името на горското богатство на Балканския полуостров.

Юбилярите ветерани приеха благопожелания

По традиция в края на годината Сдружението на ветераните от горското стопанство и горската промишленост приветства юбилярите си. На 16 декември м.г. в сградата на Федерацията на научно-техническите съюзи в София бяха почетени 12 юбиляри.

Водещ на събитието бе председателят на Сдружението проф. д-р Никола Колев, който поздрави колегите си за дългите години всеотдаен труд и им пожела здраве. В тържеството участваха директорът на дирекция "Гори и лесовъдски дейности" към Изпълнителната агенция по горите д-р инж. Ценко Ценов, директорът на ДПП "Витоша" ланд. арх. Снежана Петрова и директорът на Института за гората при БАН проф. Христо Цаков. Те поздравиха юбилярите, а Снежана Петрова им връчи

грамоти.

Сред юбилярите за 2015 г. на тържеството присъстваха: (първи ред от ляво надясно) проф. Георги Антонов - 85 г., проф. Христо Шехтов - 80 г., проф. Христофор Виделов -

75 г., проф. Панайот Панайотов - 70 г., инж. Васил Тодоров - 75 г., (втори ред) инж. Слави Хорозов - 85 г., проф. д-р Георги Цанков - 85 г., чл.кор. Пламен Мирчев - 65 години (снимката).

Поздравени бяха и юбилярите, които не присъстваха на тържеството - инж. Илия Бонев - 95 г., проф. Иван Раев - 80 г., доц. Христо Стойков - 75 г., проф. Димитър Коларов - 75 години.

Съюзен живот

ДЕКЛАРАЦИЯ

На 9 декември Управителният съвет на СЛБ прие единодушно декларация относно подобряване на условията за ефективен контрол върху стопанисването и опазването на горите, която е изпратена до министър-председателя на България Бойко Борисов.

Уважаеми господин Министър-председател,
Съюзът на лесовъдите в България е професионална организация с над 105-годишна история. През целия период от своето съществуване Съюзът е доказал пред правителството, държавата и обществеността, че се бори за утвърждаване на благородната професия на лесовъдите, че българските лесовъди обичат българската гора и работят неуморно за нейното научнообосновано и дългосрочно стопанисване в полза на обществото.

На свое заседание Управителният съвет на Съюза задълбочено обсъди проблемите в горското стопанство както в отделните региони, така и в страната. Единодушно бе прието становището, че в лесовъдската колегия през последните три години се натрупва напрежение, което намалява авторитета и тежестта на контролните държавни органи от Изпълнителната агенция по горите, Регионалните дирекции по горите и специализираните териториални звена.

На срещата при откриването на Седмичната на гората в резиденция "Бояна" през април 2015 г. Вие ни помолихте да "стискаме зъби" и да бъдем сигурни, че Вие сте зад нас в нашата благородна кауза за защита на Българската гора. Само едно от Вашите обещания бе изпълне-

но - бяха предоставени средства за увеличаване на най-ниските заплати на горските инспектори със средно специално образование.

За съжаление повечето от реалните действия след това доведоха до многобройни скандали на директори на ДЛС и ДГС, на експерти от различни нива на администрацията, за повечето от които сме протестирали пред Вас, пред министъра на земеделието и храните, пред Изпълнителния директор на ИАГ и директорите на държавните горски предприятия. Кой са основните проблеми, за решаването на които се обръщаме директно към Вас:

1. Повишаване на работните заплати за адекватно на отговорностите заплащане на труда на заетите в системата на РДГ

Към настоящия момент заплащането на труда на заетите лесовъди в регионална дирекция, изпълняващи многобройни задължения, превърнени им от ДГС и ДЛС, както и функциите по формулирането и осъществяването на регионалната горска политика, включително по контрола на спазването на законодателството в горите, независимо от тяхната собственост, не е адекватно. Получава се парадоксът, контролният орган да е по-ниско платен от контролираните, което

е недопустимо. Нещо повече, ниските нива на работни заплати в системата на РДГ са основание експертите да напускат, а за освободените места трудно се намират равностойни по подготовка кандидати.

2. Подмяна на морално остарелия и амортизиран автопарк, материална база и техническо оборудване

Морално остарелият и амортизиран автопарк, с който се осъществява ежедневният непосредствен контрол по опазването на горите, е потенциална опасност за сигурността и здравето както на заетите в РДГ, така и за горските инспектори. Тези автомобили са опасни и за останалите участници в движението. Ежедневните ремонтни дейности на остарялата техника многократно надвишават балансовата стойност, а в последно време дейностите по ремонта и поддръжката се поемат до голяма степен от самите горски инспектори.

3. Възстановяване на елементарни социални придобивки

Ежедневните разходи за храна, пътни и други необходими консумативи не са покрити финансово в някои от РДГ. Не са обезпечени и под друга форма. От три го-

дини не се получават и командировъчни в отделните РДГ, въпреки многократните пътувания до обекти, извън обхвата на дейността. От 2007 г. няма пълен състав на полагащото се униформено и теренно облекло, което демотивира заетите и не осигурява нормалния работен процес и неговата ефективност. Задълженията на инспекторите са аналогични на тези от МВР, но горските инспектори работят в горски пресечени терени, далече от населени места и всякакви комуникации. Нещо повече, в законодателството за горските инспектори не е предвидена адекватна правна защита.

Уважаеми господин Министър-председател,
Управителният съвет на СЛБ подкрепя напълно работещите в регионалните дирекции по горите с численост около 1200 души (заедно с общата администрация), които са единствените за държавен контрол в горите. Представяме на Вашето внимание тази декларация, подписана от всички колеги, които са съгласни с тези искания.

София, 09.12.2015 г.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ
НА СЛБ
Проф. д-р Иван
Палигоров**

Юбилей

Проф. Илия
БАКАРЕЛОВ
на 75 години

Роден е на 01.12.1940 г. в Пловдив.

Завършва ВЛТИ, специалност "Ландшафтна архитектура", през 1966 година.

През 1971 г. е избран за асистент по декоративна дендрология, през 1980 г. - за доцент, и през 2002 г. - за професор. Научноизследователската му дейност е главно в областта на дендрологичното разнообразие и структурата на растителността,

както и по въпросите за влиянието на екологичните фактори върху състоянието на декоративните дървесни и храстови видове. Значителна част от научните изследвания на проф. Вакарелов са насочени към практиката. Автор е на много публикации, учебници и ръководства за практически занятия и научно-приложни разработки върху биологията на дървесните растения.

Инж.
Маргарита
СТЕФАНОВСКА
на 75 години

Родена е на 10.12.1940 г. в с. Вировско, Врачанска област.

Завършва ВЛТИ, специалност "Горско стопанство", през 1964 година.

Работи последователно в Горските стопанства в Кипилово, Оряхово и Враца като началник на горско-технически участък. От 1991 г. до пенсионирането си е директор на ДГС - Враца.

Инж. Стефановска е позната на колегията като изтъкнат лесовъд и изключителен професионалист в областта на залесяването, озеленяването и има определен принос в успешното развитие на тополовото стопанство. Под нейно ръководство се залесяват хиляди декари млади гори. Създават се много крайпътни насаждения. Развива се разсадниково производство на букови и други широколистни фиданки за залесяване.

Инж. Маргарита Стефановска е и активен участник в създаването на "Ботевата алея" в района на Горското стопанство - Враца.

Заседание на Управителния съвет на СЛБ

На 9 декември е проведено редовно заседание на Управителния съвет на Съюза на лесовъдите в България. Заседанието бе открито и ръководено от проф. Иван Палигоров - председател на СЛБ. Разгледани бяха важни организационни въпроси и бяха взети конкретни решения.

Проф. Иван Палигоров направи подробен и аналитичен отчет за работата на УС през изминалата година, като се взе решение отчетът да бъде представен за обсъждане и приемане и на предстоящото Общо събрание на Съюза.

Оживена дискусия се проведе по изпратените до УС на СЛБ сигнали от Регионалните съвети във Велико Търново, Пазарджик, Плов-

див и Стара Загора, обобщени главно в три направления.

На първо място, недостатъчно дебатираните предложения по нормативни документи, отнасящи се до горскостопанските дейности, което доведе до напрежение в колегията по места. Взето бе решение по направените предложения да се предизвика от ново дебат с ръководството на Изпълнителната агенция по горите.

На второ място, според изказалите се, структурата на горския сектор, приета в новия Закон за горите, разделя лесовъдската колегия, която в своята над 100-годишна история винаги е проявявала професионална ангажираност за запазване и умножаване на нашето зелено богат-

ство в полза на обществото. Разликата в заплащането на труда на лесовъдите в държавните предприятия и регионалните управления на горите намалява ефективността на контрола и принизява лесовъдската дейност. Направено бе предложение отново да се постави на широко обсъждане този изключително важен въпрос за по-нататъшното развитие на горското стопанство у нас.

На трето място бе обсъден въпросът за кадровата политика в горския отрасъл. Подкрепено от всички бе мнението, че когато ръководните кадри не се издигат вследствие на професионалните им качества, резултатите винаги са негативни. Рецидива са примерите, които по-

казват политически назначения без конкурси и оценка на деловите и професионалните качества. Допуска се дискредитиране на доказали високи си професионализъм лесовъдски кадри. УС на СЛБ ще се противопоставя на всички такива уволнения и Председателството на Съюза за ще поддържа контакти с ръководството на МЗХ и ИАГ, като изразява отношение по този въпрос.

Управителният съвет на СЛБ взе решение Общото събрание на СЛБ за отчитане на дейността на Съюза през 2015 г. и приемане на бюджета за 2016 г. да се проведе на 9 март 2016 г. в Лесотехническият университет в София.

**Инж. Борислав
БОЖОВ**

СЪЮЗ НА ЛЕСОВЪДИТЕ В БЪЛГАРИЯ
София, 1303, ул. "Антим I" № 17 тел.: 02 9818632

О Б Я В А

Управителният съвет на Сдружението с нестопанска цел Съюз на лесовъдите в България на основание чл. 26 от ЗЮЛНЦ свиква Общо събрание на 09.03.2016 г. от 10.30 ч. в зала № 4 на Лесотехническият университет - София, бул. "Св. Климент Охридски" № 17, при следния

ДНЕВЕН РЕД:

1. Отчет за дейността на СЛБ и УС за 2015 г.
2. Отчет за изпълнение на бюджета на СЛБ за 2015 г.
3. Приемане на бюджета за 2016 г.
4. Организационни.

При липса на кворум на основание чл. 27 от ЗЮЛНЦ събранието ще се проведе в същия ден от 12.00 ч., на същото място и при същия дневен ред.

Председател на СЛБ: /п/
(Проф. Иван Палигоров)

Поглед в историята

Горите и горското стопанство в Разградския горски окръг в края на XIX век

В края на 1896 г. окръжният горски инспектор на Разградски окръг И. Игнатов съгласно закона представя доклад за работата.

Според приетия стопански план за същата година в експлоатация са включени държавните гори Махзар-Паша-теке, Коджа-Бунар и Паламар.

Гората “Махзар-Паша-теке” (Воденска гора) с площ около 40 000 дка е разположена между сегашните села Острово, Завет, Малка Кокара, Лудогорци. По възраст и дървесни видове гората е разнородна, формирана от следните насаждения “Дюз-Орман” - чиста дъбова гора, на възраст между 20 и 50 г.; “Ташладжа” - чисто дъбово насаждение, с единично участие на цера и зимния дъб, на възраст от 15 до 120 г.; “Даямите” - по вид и възраст на дърветата еднакво с “Ташладжа”; “Кавакли-чаир” - насаждение от две части; “Сиври-кьоше” също е разделено на две части, с дъбови насаждения; “Масарат-Бунар-сера” - чисто дъбово насаждение, стопанисвано като изборно и разновъзрастно; “Фисли-Кулак” - чисто дъбово насаждение, на 20-100 години.

През 1896 г. е заделен участък за извеждане на изборна сеч в м. Кавакли чаир, с площ 2150 дка, като от него са отсечени 179 дървета от летен дъб, с обиколка от 150 до 400 сантиметра. Употребени са за бъчварски дъги, като тяхното изработване и на другите елементи за коларството и гредите за строителство е ставало в гората. Населението срещу заплащане е получило отпадните материали за отопление. В доклада е отбелязано, че 437 дървета на стойност 993 лв. са дарени за обществени постройки - кладенци и мостове.

Гората “Коджа-Бунар” (Големия геран), с площ 5000-6000 дка, разположена между селата Чаир, Николаево и Стражица (днес в област Велико Търново) е обявена за държавна през 1895 година. Дъбът е доминиращ вид, единично се срещат габърът, кленът, ясенът, липа-

та, леската. В определения за сеч участък през 1895 г. са отсечени 420 дка 15-годишна дъбова гора за добив на дърва за огрев, като са добити и 906 коли шума (листников фураж) и 176 коли кастреж (вършина).

Държавната гора “Паламар” (понастоящем в територията на ДЛС “Паламар”) се намира в Исперихска околия, с площ 19 790 дка, формирана от дъб, габър, бряст, липа, бук, млада със запазени единични стари дървета.

Според окръжния горски инспектор Игнатов сечта в горите трябва да става изборно, за да се постигне правилното естествено възобновяване на насажденията. Нуждите на населението от строителен материал са разнообразни и затова всеки се снабдява с разрешително за такива дървета, каквито са му били потребни и които търсел из цялата гора. По този повод И. Игнатов пише: “... за да се постигне най-големия възможен приход от държавните гори, за да се гарантира правилното им възобновяване и по-висока продуктивност и ефективност от тях, експлоатирането им трябва да става по стопански начин”.

По това време в Разградско, освен държавни, има и общински, и частни гори. Окръжният инспектор отчита, че от 17 901 дка частни гори 3000 дка са оспорени, а поделена общинска гора има между жителите на с. Ковачевец, Поповска околия. След разпродажбата на гората “Муса-Баба-теке”, Исперихска околия, Никола Петров, Юрдан Пенев, Ангел Спиридонов и Стоян Килифарски стават едри говораделци и си разпределят 1350 дка гора.

Горите на религиозните организации са разположени около възвишението “Демир-Баба” в Исперихска околия, а училищните гори, и то доста по площ, не са отделени с постановления от общинските горски имоти и не са припознати като собственост на училища.

Повечето села имат много общински гори, сто-

панисвани нискостъблено, за добив на дърва и пръти за огради, и по разпореждане на горското управление от тях са отделени части за високостъблено стопанисване. Високостъблените гори в окръга са малко и при устройването на нискостъбленото стопанство са определени площи за превръщане.

От историческа гледна точка ценни са дадените от И. Игнатов сведения за наименованията на селата, площта на общинските гори, начина на стопанисването им, възрастта и състава, турнуса на ползване, площта на сечищата, вида на сечта.

Отчита се, че площта на горите с нискостъблено стопанство в окръга е 745 347 дка, от които са изсечени 25 305 дка, или 3.4 %, т.е. че всеки участък ще подлежи отново на сеч след 30 години. С това се дава възможност горите да нарастват и да дадат максимално възможния приход. Добитата дървесина възлиза на 93 799 куб. метра.

Определянето на участъците за сеч от общинските гори става всяка година, като в присъствието на длъжностни лица се съставя протокол, в който се определят границите и площта на участъка, видът на сечта, срокът за извършването ѝ и други изисквания по Закона за горите. Прекъят надзор по сеченето на участъците от общинските гори е възложен на общинските горски стражари.

Възобновяването на горите в Разградския горски окръг става по естествен начин - семенно или вегетативно (издънково).

В доклада е отбелязано, че за 1895-1896 г. е определен участък от държавната гора “Махзар-Паша-теке” с площ 1020 дка за извеждане от дървари срещу заплащане на отгледната сеч - “пробирка” от падналите и стоящите, но загнили дървета. Добитата дървесина при тази сеч е 2385 м³, от които са получени 13 118 големи бъчварски дъги (от 120 до 200 см) и 13 720 малки (до 120 см) и 2161 кола. Дъски-

те добиват местното население и някои частни лица от града. Клоните и треските, получени при обработването на дърветата, се складират на открити места в горите и се продават на местното население. През 1896 г. от държавните гори са добити 6096 коли дърва, треските и кастрежът са изнесени с 217 коли, а дървени въглища - с 129 коли.

Във връзка с извеждането на “прочистките” през 1893 г. е определен участък от държавната гора “Паламар”, заложен в млада гора, равномерна по пълнота, включваща и стари, негодни за строителна дървесина дървета от габър и бук, с площ 300 декара. От есента на 1895 до края на март 1896 г. от този участък са добити 1803 коли сухи и сурови дърва, 612 обръча за бъчви, 5000 дренови пръчки за бастуни, 100 дренови матрака, 6 коли вършина, 5 коли пръти, 50 коли “черно търне” за огради и 50 глогови обли кола.

За да се ускори прочистването на горите и да се даде възможност да нараснат младите общински гори, Игнатов решава на съседните села да не се определят участъци за сеч, а населението им да си добива при отгледни сечи нужната му дървесина от държавните гори, граничещи с техните землища. Както разбираме от доклада, това не е станало, защото, разградският окръжен управител, без знанието на горското управление, утвърждава решението на Хебибската (сега Владимировска) община, с което са определени участъци за сеч от общинските гори.

В стопанските планове на горите е включен и дърводобив, като отсичането и разкриването на дърветата по това време става с обикновена брадва. Трионът (бичкията) се употребява рядко, само при дебели трупи за строителен материал.

В държавните и общинските гори по това време пасат няколко хиляди глави едър рогат добитък - крави, биволи, волове, както и кози, овце, свине и коне. Пашуването му в разновъзрас-

тни насаждения нанася голяма вреда на младите гори. През 1896 г. е установено, че в изсечените горски участъци има млад подраст, появил се след обилното плодосенение предната година, и пашата на добитъка в тях е забранена.

В края на 1896 г. в Разградския горски окръг има два държавни горски разсадника - до Разград, с площ от около 11 дка, в който се отглеждат фиданки на някои горскодървесни видове, и в държавната гора “Махзар-Паша-теке”, открит предната година и посят само с орехи. По-интересното е, че през 1894-1895 г. в Разградския горски окръг има 42 училищни разсадника, наричани градини, в които са посети по 100 г акациево и 25 г черничево семе. Те се развиват добре под грижите на учителите и учениците, а през ваканциите за тях трябвало да отговарят кметствата.

В доклада се посочва, че целият приход от държавните гори е възлизал бруто 17 216.70 лв., а чистият доход - 13 123.70 лв., внесени в държавната хазна, като са направени разходи от 219 лв. за поддържане на разсадника край града. От държавния бюджет, без заплатите на служителите в управлението, са изплатени 26 013.96 лв. за издръжката на горската стража.

Горските стражари в окръга през 1896 г. наброяват 28 души - 3 старши, 16 конници и 9 пеши. Всеки от старшите стражари отговаря за охраната на горите в една от трите околии в окръга. Общинската горска стража е 130 души, като нейната численост е определена със заповед на Разградското горско управление. Отчита се, че общинските горски стражари са доста активни. Но през 1896 г. много от общините за икономия уволняват тези служители и се налага горите им да се пазят от държавните горски стражари или от селските пъдари. Съществува и порочната практика всеки новоизбран кмет да уволнява предишните горски общински стража-

ри и да ги заменя със “свои” хора.

Във връзка с нарушения на Закона за горите и други разпоредби през 1896 г. в Разградското горско управление са постъпили 2234 акта, които са изпратени на околийските началници - 503 на разградския, 912 - на поповския, и 819 - на исперихския. Получени са и голям брой актове направо от общинските кметове, на които нееднократно е напомняно да ги изпращат в горското управление за проверка. Броят на незаведените дела също е доста голям - за Поповското околийско управление - 906, а за Исперихското - 116.

В доклада се отбелязва, че в държавните гори няма изкореняване на насаждения за ниви, освен 109 дка трънаци и маломерни гори, с разрешение на Окръжното управление.

В отчетната година са станали 3 пожара на площ 212 дка, със загуби от 1720 лв. в общинските гори.

Независимо от отличните условия за развитието на дивеча в Разградския горски окръг броят на сърните е малък и ловът им е забранен, но те не увеличават числеността си поради вълчатата напаст. В района вълците, както и лисици, язовци и полове, са многобройни и унищожават и много домашни животни. През 1896 г. са избити 46 вълчици, 8 вълци и 94 вълчета. От дребния дивеч най-голямо разпространение имат зайците, а яребиците се срещат рядко. Издадени са 25 билета за лов, докато броят на браконьерите е много голям. От съставените 37 акта по Закона за лова са заведени 37 дела, от които 28 са спечелени.

През 1894 г. в района е създадено Ловджийско дружество “Ястреб”, уставът на което е утвърден от Министерството на търговията и земеделието, и то си поставя за цел да съдейства на властите за спазване на Закона за лова и да се грижи за размножаването на полезния дивеч.

Доц. д-р Янчо
НАЙДЕНОВ

Информация

На 11 декември м.г. от Дирекцията на Природен парк “Беласица” към Изпъл-

ДПП “Беласица” представи филм за планината

нителната агенция по горите официално бе представен филмът “Природното наследство на Беласица”, изработен от парковата администрация. Събитието се проведе при голям интерес в зала-

та на Общинска администрация - Петрич. Мероприятието се организира във връзка с отбелязването на Международния ден на планината - 11 декември, и е съвместно между ДПП “Беласица” - с.

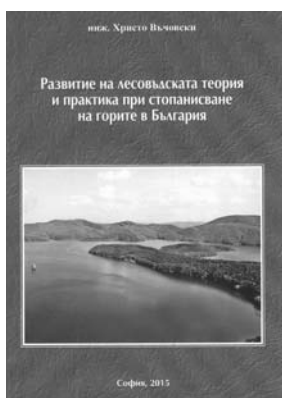
Коларово, Община Петрич, сдружение “Млад планинар” и Исторически музей - Петрич.

Целта на инициативата е обществеността да се запознае с природните дадености

на планина Беласица. След представянето на филма бяха наградени ученици от община Петрич, взели участие в конкурса “Свят на митове и легенди от моя роден край”, организиран от сдружение

“Млад планинар”. Всяко училище получи подарък - диск с филма “Природното наследство на Беласица” и книга “Пеперудите в Природен парк “Беласица”.

Нови книги

Инж. Христо Вачовски.
Развитие на лесовъдската теория и практика при стопанисване на горите в България. "Фараго", София, 2015 г., 104 стр.

Поредната, четиринадесета, книга на инж. Вачовски излезе в навечерието на неговата 96-годишнина и за пореден път предизвика възхищението ни от несломимото му желание за нови предизвикателства. В това издание са намерили място въпросите на лесовъдската теория и практика за последното столетие в Европа и у нас. През разглеждания период горският отрасъл на България се управлява и развива при три политически строя - капиталистически,

социалистически и неолиберален. Всяка от тези политико-икономически системи има своите принципи на управление, които оказват влияние на развитието на лесовъдството у нас.

Разделена в три части, книгата разглежда лесовъдските методи и системи на стопанисване през първата половина на XX в., периода на активно направляване на възпроизводствените процеси при стопанисването на горите и основите на съвременното лесовъдство.

За животните и браконьерите

На 4 октомври се отбелязва Световният ден за защита на животните. У нас той не е много популярен. А известно е, че животът на човека не е възможен без гората и нейните обитатели. Това налага да живеем в хармония с тях. За съжаление тази хармония все повече се нарушава и в света, и у нас.

Като наблюдавам отношението към природата, и най-вече към животните, виждам колко далеко сме от европейската цивилизация.

Известно е, че ловът е бил основният източник на храна за първобитния човек. В днешно време се практикува като спорт. Няма лошо, ако се спазват нормативните документи. У нас преди 32 ноември 1989 г. имаше 32

държавни ловни стопанства, а останалите ловни площи се стопанисваха и ползваха от Ловно-рибарския съюз. Държавните ловни стопанства бяха на високо ниво и страната ни се славеше със световни рекорди на трофеи. Ловно-рибарският съюз също беше създал добра организация за стопанисване на дивеча. Интересът на богати хора и известни личности към ловните ни стопанства бе голям и това носеше приходи на държавата.

След 1989 г. новобогатите с модерни джипове и оръжия тръгнаха денонощно из ловните полета и "видяха сметката" на дивеча. Стигна се дотам, че по пазарите се продаваше открито дивечово месо.

Браконьерството винаги го е имало, ловец-светец няма. Но през дългогодишната си практика като горски и ловен служител съм ставал свидетел на големи жестокости към животните. Браконьерите имат практика да залагат примки и капани за залавяне на дивеч. Като минавах вечер покрай фуражните складове на стопанството, в което работех, засичах диво прасе с необичайно поведение. Една сутрин служителите го донесоха мъртво. Беше се хванало на примка и в стремежа си да се освободи, беше си заключило устата така, че не е могло нито да пие, нито да яде. Тази гледка и досега ми е пред очите. Случаите на заловени на примка животни зачестиха и разпоредих на

служителите да наблюдават непрестанно заложените примки. Един ден намерили току-що хванало се прасе. Не след дълго се появил човек с фотоапарат, който се приготвил да го снима. Служителите го поставили до прасето и го снимали. Браконьерът получи заслужено наказание и случаите с примките понамаляха.

В друг случай служителите били на дърво над една примка. Като дошъл браконьерът, скочили върху него и той получил сърдечна криза.

Имаше и браконьерска практика да залагат по картофените ниви грудки с поставени в тях взривни капсули. Неописуема е гледката на разкъсаната уста на още живото прасе.

На 23 декември 2015 г. почина инж. Раден Заимов.

Роден е на 30.09.1969 г. в с. Триград, Смолянска област.

През 1988 г. завършва Техникум по горско стопанство „Христо Ботев“ - Велинград. През 2012 г. се дипломира в Лесотехническият университет като магистър в специалността „Горско стопанство“.

През 1990 г. започва трудовата си кариера

в Горско стопанство - Триград, като последователно е технически ръководител на обект по дърводобива, началник на ГСУ, лесничей, а от 03.02.2014 г. е главен инженер.

Неоценими са приносът и личният пример на инж. Раден Заимов в постигнатите високи резултати в стопанисването, дърводобива, ловностопанската дейност, охраната на държавни горски територии и охраната на труда в ДГС - Триград.

Поклон пред светлата му памет!

ЮРИДИЧЕСКА КОНСУЛТАЦИЯ

За обезщетенията при пенсиониране по чл. 222, ал. 3 от Кодекса на труда

Отговор: Правото на обезщетение по чл. 222, ал. 3 от Кодекса на труда (КТ) се придобива от работник или служител, когато той е бил в трудово правоотношение (ТПО) с работодателя и към момента на прекратяване на ТПО е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст съгласно Кодекса за социалното осигуряване. Размерът на обезщетението е брутно му трудово възнаграждение за срок от 2 месеца или за срок от 6 месеца, в зависимост от това при кого работникът или служителът е придобил последните 10 години трудов стаж преди пенсиониране. В този 10-годишен трудов стаж е необходимо да се включат всички периоди, които се зачитат за трудов стаж за придобиване на право на пенсия за осигурителен стаж и възраст. И тези периоди могат да обхващат не 10, а например 12-13 календарни години работа в горското стопанство. Не е необходимо трудовият стаж да е бил непрекъснат. Изискването за непрекъснатия трудов стаж по нашето законодателство е изоставено от 1986 г. и няма правно значение. Трудовият стаж може да е бил прекъсван поради прекратяване на трудовото правоотношение с работодателя, поради ползване на неплатен отпуск, който не се зачита за трудов стаж, или поради изтичане на срока на срочния трудов договор (случаят с работник в горски разсадник) и той е бил регистриран в Бюрото по труда, или по други причини. Бюрото по труда не е работодател.

При условие, че по време на прекъсването на ТПО работникът или служителът не е придобил трудов стаж при друг работодател и при работодателя, при когото придобива право на пенсия, той има 10 го-

ВЪПРОС: В края на 2015 г. в Централата на ФСОГСДП постъпваха запитвания, свързани с увеличаване на размер на обезщетението, което работник или служител трябва да получи при пенсиониране: 1. Изисква ли се трудовият стаж през последните 10 години да бъде непрекъснат? 2. Когато работници от горски разсадник, чийто трудов стаж изцяло е придобит в горското стопанство, работили и със срочен трудов договор и са били регистрирани многократно в Бюрото по труда? 3. Когато работник или служител е работил и придобил трудовия си стаж през последните 10 години в различни структури, поделения и териториални звена в системата на горското стопанство?

дини трудов стаж, налице е основание за заплащане на увеличен размер на обезщетението - 6 брутни месечни заплати, защото последните 10 години трудов стаж е придобит при един и същ работодател.

За работа при един и същ работодател се зачитат случаите на запазване на ТПО при промяна на работодателя (чл. 123 от КТ) и при отдаване на предприятието, или на обособена част от него под наем, аренда или концесия (чл. 123 а от КТ).

С ПМС №31 от 1994 г. за увеличаване в някои случаи на размера на обезщетението по чл. 222, ал. 3 от КТ се разшири приложното му поле и в случаите на реорганизация. Постановлението се отнася само до учрежденията и звената на бюджетна издръжка и стопанските и търговски предприятия с държавно участие.

В изпълнение на чл. 2 от ПМС № 31, с разпоредба-

та на чл. 15, ал. 3 от Браншовия колективен трудов договор (БКТД) на работещите в отрасъл „Горско стопанство - стопанисване“ през 2015-2016 г., и на чл. 32, ал. 3 от БКТД на работещите в отрасъл „Горско стопанство - контрол“ през 2015-2016 г. е договорено: „Всички работници и служители в трудови правоотношения с ДП по чл. 163 от ЗГ и техните териториални поделения (ДГС, ДЛС и УОГС), „Агролеспроект“ ЕООД, придобили право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, независимо от основанието за прекратяване на трудовото правоотношение, имат право на обезщетение в размер на брутно им трудово възнаграждение за срок от 6 месеца, когато последните 10 години трудов стаж са придобили в ДП по чл. 163 от ЗГ, ДГС, ДЛС, УОГС и „Агролеспроект“ ЕООД, както и в НУГ/ДАГ/ ИАГ и техните структури и специализирани териториални звена, в търговските дружества в сектор „Горско стопанство“, в което държавата е била едноличен собственик на капитала и правата ѝ са упражнявани от МЗГ (ЕАД и ЕООД), в ДДС, ДГС и ДЛС.

При условие че работник или служител е придобил последните 10 години от трудовия си стаж и в търговско дружество без държавно участие, обезщетението му ще бъде в размер на брутно му трудово възнаграждение за срок от 2 месеца.

СПРАВКА: Чл. 123, 123 а и 222, ал. 3 от КТ; чл. 2 от ПМС №31 от 1994 г.

Николина НАНОВА
юрист при ФСОГСДП

РЕДКОЛЕГИЯ НА ВЕСТНИК "БЪЛГАРСКА ГОРА"

JSSN 1312-7055

<http://www.bulgarian-foresters.org>

Главен редактор - инж. Богдан БОГДАНОВ
Редакционен съвет:
проф. д-р Иван ПАЛИГОРОВ, проф. д-р Никола КОЛЕВ, проф. д-р Милко МИЛЕВ, доц. д-р Груд ПОПОВ, инж. Борис ГОСПОДИНОВ, инж. Росен ПОПСАВОВ
Редактор - Диана ПЕТРОВА
Предпечатна подготовка - инж. Ваня ИЛИЕВА
Печат - БОБ и Ко Принт

КОРЕСПОНДЕНТИ: инж. Юрий ФЛОРОВ - Берковица, инж. Иван ЯНЕВ - Благоевград, инж. Кирил ПЕТКОВ - Бургас, инж. Здравка ДЕЙКОВА - Варна, инж. Соня ДИМИТРОВА - Велико Търново, проф. Христо ЦАКОВ - Институт за гората, инж. Веселин АНГЕЛОВ - Кърджали, инж. Румяна ВЕЛЧЕВА - Ловеч, доц. д-р Костадин БРОЩИЛОВ - ОСДГ - Бургас, инж. Никола КАВАРДЖИКОВ - Пловдив, инж. Галина КОПРАЛЕВА - Пазарджик, инж. Ирена БАНОВА - Русе, инж. Румяна ПЕНЕВА - Сливен, инж. Елин ЛИЛОВ - Смолян, инж. Боян БЕНОВ - София, инж. Ярослав ЯРОСЛАВОВ - Стара Загора, инж. Димитър ХРИСТОВ - Кюстендил. *Всички мнения, изразени в авторски публикации, са лични и не ангажират Редакционния съвет.*

Съюз на лесовъдите в България
Банкова сметка: IBAN BG 90 STSA № 93000010117510, Банков код: 30021040, Банка ДСК - АД, клон 4 София 1000, ул. "Парчевич" 42
За връзка със Съюза на лесовъдите в България и със Съюза на европейските лесовъди
e-mail: bbgora@abv.bg
www.european-foresters.info
Телефон на СЛБ: 02 / 981 86 32

Туристически атракции в Природния парк “Беласица”

Уникалното биоразнообразие на планина Беласица, многообразието от природни форми в съчетание със съхранения традиционен поминък, богатото културно-историческо наследство и географското разположение са сред основните предпоставки Природен парк “Беласица” да се превърне в една от предпочитаните туристически дестинации.

При посещението на ПП “Беласица” ще имате възможност да се докоснете до изключително интересна природа. Тук за всекиго има по нещо. За любителите на пешеходния туризъм се предлагат както по-леки излети в подножието на планината по маркирани туристически маршрути, стигащи до интересни местности, така и дълги и предизвикателни маршрути. Незабравими ще останат мигчетата, които ще изживеете, ако се изкачите на билото на планината. На юг се виждат две езера - Дойранското и Керкнини, на север се разкрива гледка към пограничните планини Огражден и Малешевска, а в далечината - към планинските вериги на Пирин и Славянка. Най-високият връх на планина Беласица - Радомир (2029 м) и връх Тумба (1880 м), разположен на три граници, са притегателни точки за по-опитните туристи.

Беласица може да бъде наречена и планината на водопадите. Чудните малки водопади над подгорските села са приятни места за отдих и разходка сред природата. Те са особено красиви през пролетта, когато се топят снеговете. Беласишките водопади - Лешнишки, Камешнишки, Яворнишки, Мангъро и Дъбицата, са разположени в живописни местности, които привличат със своята уникалност.

Лешнишкият водопад се намира в близост до хижа “Беласица”, на около 740 м н.в., в тясно и живописно дере. Тук може да усетите истинската прохлада на планината и в най-горещите летни дни. До водопада води маркирана туристическа пътека със син цвят. Пътеката е разработена като тематична и по пътя ще имате възможност да научите интересни факти за дърветата. Изходният пункт е хижа “Беласица”.

Камешнишкият водопад (Срамежливият водопад) се намира в близост до с. Камена. В тясната клисура, по дерето на река Камешница, са разположени няколко водопада. Най-големият от тях има пад на водата 21 метра. Сред някои от местните хора е известен като Срамежливият водопад, тъй като дълго време е бил неизвестен и е открит едва преди няколко години.

Достигането до горните водопади е трудно и изисква специална екипировка и под-

готовка. До най-ниско разположения водопад се стига по маркирана пътека от центъра на с. Камена (зелен цвят). До водопада може да се стигне и от с. Самуилово.

Приятна разходка по дерето на Яворнишката река ще ви отведе до **Яворнишкия водопад**, разположен на около 750 м н.в., като до него води пътека със синя туристическа маркировка. По пътя ви очакват любопитни факти за пеперудите и цветята на Беласица. Изходният пункт е с. Яворница.

Водопад Мангъро е изключително красив, на около 750 м н.в., до с. Скрът. До водопада води маркирана туристическа пътека (син цвят). По пътя се върви през вълшебна чинарова гора. Особена пъстрота ще ви заобикаля през есента, когато целите склонове са покрити с есенни циклами. Изходният пункт е с. Скрът.

До водопада **Дъбицата** можете да стигнете, като следвате зелена маркировка от центъра на с. Скрът. Тук има поредица от водопади, но за да достигнете до погорните, ви трябва специална екипировка и подготовка.

За по-любопытните туристи са подходящи тематичните маршрути, изградени на територията на парка. При преминаването по тях ще можете да научите много интересни факти за растенията и животните, свързани с тематиката на съответния маршрут.

“Пеперудите и цветята на Беласица” - лъчев маршрут от с. Яворница до едноименния водопад. Продължителността на маршрута е 1.20 ч., а дължината му е 2.8 километра. Маршрутът дава възможност за запознаване с някои дневни пеперуди и цветни растения.

“Животът на кестена” - кръгов маршрут от с. Коларово, през езерото Гьолчето и обратно в с. Коларово. Дължината му е 5.3 км, а продължителността - 2.30 часа. Посетителите на маршрута имат възможност да се пренесат в непознатия и уникален свят на кестеновата гора.

“Пътеката на мравката” започва от х. “Конгур”, където е разположено входното табло за маршрута. Следвайки черния път на изток, посетителите могат да се пренесат в едни микрокосмос - света на мравките. Дължината на маршрута в двете посоки е 3.6 км, про-

дължителността - 1.20 часа. В помощ по пътеката са три информационни табла.

“Приятелите” започва от х. “Беласица” и води до живописния Лешнишки водопад. Следвайки синята маркировка, туристите ще се докоснат до непознатия и уникален свят на дърветата. Продължителността на маршрута е 1.40 ч., а дължината му в двете посоки - 3.6 километра. В хижата и около нея са разположени интерактивни табла, които представят 10 дървета на Беласица, а по пътеката има табели, които помагат на туристите да разпознаят тези дървета.

“Тайните на водата” започва от центъра на с. Коларово, преминава покрай сградата на ДПП “Беласица” и по черен път стига до чакълирания път Самуилово - Лопово. Продължителността на маршрута е около 3 часа. Крайната точка на маршрута е красивият Камешнишки водопад. По пътеката има 5 информационни табла.

“Пътуване в историята” - маршрутът е маркиран с лентова туристическа маркировка със следната последователност - зелен, жълт и червен цвят. Общата му продължителност е 4.40 часа. Стартовата точка е центърът

на село Коларово. Този маршрут ще ви пренесе във времето и ще научите как се е променял животът на хората от далечни времена до днес.

“Цветна приказка” започва от центъра на с. Самуилово и води до м. Бялата чешма. Този маршрут предлага разходка в чинаровите гори на Беласица, които са дом на чудни цветя. Продължителността е около 20 мин., а дължината - около 2 километра. Пътеката е маркирана със зелена туристическа маркировка.

“Кълвачите - пазители на горите” е маршрутът, който започва от центъра на с. Габрене и достига до м. Пишена скала. Цялата пътека е с дължина 2.5 км и се изминава за около 45 минути. По време на прехода ще се запознаете с много любопитни неща за кълвачите и

ще се полюбувате на живописни гледки към долината на р. Струмешница. Природен парк “Беласица” е едно от любимите места за кълвачите у нас.

За любителите на велосипедния туризъм има изградени два нови веломаршрута - “Алея на здравето”, който преминава над Петрич, и “Старият път” от с. Коларово до Петрич.

Информационният природозащитен център се намира в голямата зала на първия етаж на административната сграда на Дирекцията на парка в с. Коларово. Тук посетителят може да се потопи във вълшебния свят на кестеновите гори. Експозицията включва редица образователни и информационни модули. В центъра децата от всички възрасти могат да открият и научат интересни неща за планината Беласица, докато се забавляват. Има място за игри, интересни интерактивни табла с подвижни елементи, както и кът за проверка на знанията.

С обявяването на планината Беласица за природен парк започва развитието на селския и екологичния туризъм. Съществуват възможности за настаняване в категоризирани обекти почти във всяко от подгорските села, намиращи се в подножието на ПП “Беласица”. На територията на парка има три хижи - “Беласица”, “Конгур” и “Лопово”, а за любителите на градската среда има множество хотели в Петрич.

Ако сте в района, можете да посетите Историческия музей в Петрич, Къщата-музей на пророчищата Ванга, Мемориалния комплекс “Самуилова крепост” по пътя за с. Златарево, местността Рупите, на около 10 км от ПП “Беласица”.

Маргарита ГЕОРГИЕВА
главен специалист в
ДПП “Беласица”

Husqvarna

www.husqvarna.bg

ХУСКВАРНА БЪЛГАРИЯ ЕООД, София 1799, бул. “Андрей Ляпчев” 72, тел.: 02 8099443, 02 8099420
e-mail: info@husqvarna.bg